

женени сина и отъ три унука, всичко десетъ души. Всичкитѣ тия живѣяли въ сѣщия дворъ въ двѣ кѣщи. Въ Мусина (Търновска околия) той видѣлъ едно по-многобройно сѣмейство, състоеще отъ стария и старата, трима женени сина, една неженена дъщеря и седемъ унука, всичко шестнадесетъ души. Мусинскиятъ кметъ казалъ г. Каницу, че на кѣща въ тѣхното село трѣбвало да се броятъ по десетъ души едно връзъ друго. На югъ отъ Стара-планина една Hauskom-munion намѣрилъ г. Каницъ въ Карахисарлий (Стрѣмско), състоеща отъ четиринадесетъ души. Г. Каницъ не дава обаче подробности върху нейния съставъ. На три други мѣста г. Каницъ споменува българската задруга: въ Сухиндолъ (Севлиевска околия), въ Маданъ (Кутловишка околия) и Насрединъ (Балбунарска). За послѣдното село той казва, че българскитѣ му кѣщи брояли едно връзъ друго по 12—17 души, но и тоя пжтъ безъ да дава свѣдѣния върху юридическитѣ и економически страни на това явление.

Приведохъ всичко, което намѣрихъ въ г. Каницовата книга¹ относително до българската задруга, за да видятъ читателитѣ, колко неудовлетворителни сѣ свѣдѣнията върху нея на она, който отъ всичкитѣ живущи пжтешественици най-дълго е изучавалъ България. И при все това г. Лавле, като говори въ послѣдната си книга за задругата въ България, не намира други авторъ да цитира, освѣнъ г. Каница. Той привождя г. Каницовото описание на една задружна челядь въ Сухинъ-долъ и нищо повече. Отъ единствената страница, която той посвѣтвява на българската задруга, се разбира, че отъ Царибродъ до Харманлий той не е намѣрилъ ни единъ българинъ, който да е можалъ да му даде поне нѣкои устни свѣдѣния върху въпроса, който го интересуваше. Той се хвали съ приема, който му направили българитѣ, помѣства и свѣдѣнията, които мнозина отъ тѣхъ му дали върху управлението и положение-то на България. Отъ учтивостъ той забравя да се пооплаче отъ малкото свѣтлина, която просвѣтителитѣ българи, съ които се бѣ срѣщналъ, можеха да пролѣятъ върху задачата, която той си бѣ поставилъ.

Той не щѣше да има никаква причина да се оплаква, ако, додѣто бѣше въ София, той се бѣше обърналъ за изучавание задругата не къмъ нейнитѣ граждани, а къмъ селя-

¹ Donau-Bulgarien und der Balkan. Von E. Kanitz. Второто издание 3 тома 1880.